

831-42

IRANIAN CLAIMS TRIBUNAL

دیوان داوری دعادی ایران - ایالات متحده

42

ORIGINAL DOCUMENTS IN SAFE

Case No. 831

Date of filing: 24 July 89

** AWARD - Type of Award Final
- Date of Award 27 July 89 10 pages in English 10 pages in Farsi

** DECISION - Date of Decision _____
____ pages in English _____ pages in Farsi

** CONCURRING OPINION of _____
- Date _____
____ pages in English _____ pages in Farsi

** SEPARATE OPINION of _____
- Date _____
____ pages in English _____ pages in Farsi

** DISSENTING OPINION of _____
- Date _____
____ pages in English _____ pages in Farsi

** OTHER; Nature of document: _____

- Date _____
____ pages in English _____ pages in Farsi

دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL

AWARD

Case No. 831

Chamber Three

پرونده شماره ۸۳۱
شعبه سه
حکم شماره ۴۲۷-۸۳۱-۳

English version	<u>30 JUN 1989</u>
Filed on	نخه انگلیسی دستاورد ۹
۱۳۶۸/۰۵/۲۴	ثبت شده است.

آنیتا پری - روحانی اصلنا و وکالتا
از طرف فرزندان خود، سودابه و سیروس (روحانی)،
خواهانها،

- ۹ -

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دادگاه داوری دعاوی ایران - ایالات متحده
FILED - شیت شد.	
Date	24 JUL 1989
۱۳۶۸ / ۰۵ / ۲۴	

دولت جمهوری اسلامی ایران
و بنیاد مستضعفان،
خواندگان.

DUPLICATE ORIGINAL «نسخه برای اصل»
--

اول - حربیان رسیدگی

۱ - در ۲۹ دیماه ۱۳۶۰ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۲]، آنتا پری - روحانی ("آنتا پری") اصالتاً و کالتاً از طرف دو فرزند خود، به اسمی سودابه و سیروس (مجتمع "خواهانها") دادخواستی علیه دولت جمهوری اسلامی ایران ("ایران") و بنیاد مستضعفان (مجتمع "خواندگان") تسلیم و طی آن مبلغ ۷،۱۷۷،۲۳۱/- دلار امریکا بابت سلب مالکیت و مصادره ادعایی سهام و علایق خواهانها در اموال منقول و غیرمنقول واقع در ایران در اوت ۱۹۷۹ مطالبه کرد. دیوان در دستور مورخ ۲۰ مهرماه ۱۳۶۱ [۱۲ اکتبر ۱۹۸۲] خود، از خواندگان درخواست کرد که لواجع دفاعی خود را تا ۲۹ بهمن ماه ۱۳۶۱ [۱۸ فوریه ۱۹۸۳] به ثبت رسانند. هیچ دفاعیه‌ای توسط خواندگان تسلیم نشده است.

۲ - خواهانها اظهار می‌دارند که تبعه ایالات متحده هستند.

۳ - در تاریخ ۱۷ فروردین ماه ۱۳۶۳ [ششم آوریل ۱۹۸۴]، دیوان عمومی تصمیمی در برونده شماره الف ۱۸ صادر کرده در آن نظر داد که دیوان "صلاحیت رسیدگی به دعاوی اتباع مضاعف (اتباع ایران و ایالات متحده) علیه ایران را در مواردی دارد که تابعیت غالب و موثر خواهان طی دوره ذیربط (از تاریخ ایجاد ادعا تا ۱۹ ژانویه ۲۹/۱۹۸۱ دیماه ۱۳۵۹) تابعیت ایالات متحده بوده است." تصمیم شماره ۳۲ - الف ۱۸ - دیوان عمومی، ص ۱۹، منتشره در 265, 251 Iran-U.S. C.T.R. (5).

۴ - در تاریخ هفتم تیرماه ۱۳۶۴ [۲۸ ژوئن ۱۹۸۵] دیوان طی دستوری از خواهانها درخواست کرد کلیه ادله و مدارک کتبی را که مایلند دیوان در تعیین تابعیت غالب و موثر آنها مورد بررسی قرار دهد، به ثبت رسانند. در ششم شهریورماه ۱۳۶۴ [۲۸ اوت ۱۹۸۵] خواهانها لایحه و مدارک خود را تسلیم کردند. دیوان متعاقباً از

خواندگان دعوت کرد که «کلیه اdle و مدارکی را که [مایلند] دیوان در مورد موضوع تابعیت [خواهانها] مورد رسیدگی قرار دهد»، تسلیم نمایند. دیوان پس از سه نوبت تمدید مهلت اولیه، در تاریخ ۱۷ بهمن ماه ۱۳۶۵ [ششم فوریه ۱۹۸۷] چهارمین درخواست تمدید مهلت خواندگان را رد کرد و به طرفین اطلاع داد که درنظر دارد به محض آنکه برنامه کار دیوان اجازه دهد، طبق بند ۳ ماده ۲۸ قواعد دیوان، براساس مدارکی که در آنموقع در دست خواهد داشت به شور درباره موضوع صلاحیت در پرونده حاضر بپردازد.

۵ - در ۲۳ اردیبهشت ماه ۱۳۶۷ [۱۳ مه ۱۹۸۸] ایران با تسلیم درخواستی از دیوان تقاضا کرد که به خواهانها دستور دهد مدارک دیگری از جمله فتوکپی شناسنامه‌ها و گذرنامه‌های ایرانی خود و اطلاعاتی درباره محل و تاریخ‌های اقامت در ایران، جزئیات استخدام در ایران و شرح سفرهای خود به ایران از زمان مهاجرت و مشخصات هر نوع اموال منقول یا غیرمنقول متعلق به خود در ایران را تسلیم نمایند.

۶ - در ۲۵ بهمن ماه ۱۳۶۷ [۱۴ فوریه ۱۹۸۹] ایران لایحه و مدارک خود را درباره تابعیت خواهانها تسلیم کرد. ایران اظهار می‌دارد که چون آنیتا روحانی و فرزندان او همسر و فرزند یک تبعه ایرانی هستند، طبق قوانین ایران تبعه ایران می‌باشند و بنابراین نمی‌توانند ادعاهای خود را در این دیوان اقامه کنند. ایران همچنین استدلال می‌کند که مدارک موجود موعد این نتیجه‌گیری است که تابعیت غالب و موثر خواهانها ایرانی بوده است. ایران ادعای خواهانها را مبنی براینکه ایشان در ژانویه ۱۹۷۹ به ایالات متحده نقل مکان کرده و طی دوره^۴ ذیربیط در آنجا اقامت داشته‌اند، رد می‌کند.

دوم - شرح وقایع

۷ - آنیتا پری در ۲۱ تیرماه ۱۳۲۷ [۱۲ ژوئیه ۱۹۴۸] در جیمز تاون نیویورک واقع در ایالات متحده متولد گردید. به شهادت فتوکپی گذرنامه‌های والدین نامبرده که در ۱۹۸۲ صادر شده، پدر وی جان پری در پونا واقع در هندوستان و مادر وی روز آن پری در لندن، انگلستان متولد شده و هر دو تبعه ایالات متحده‌اند. حسب ادعا، آنیتا پری چهار سال اول عمر خود را در خارج و احتمالاً در کانادا که در آن زمان مادر وی در آنجا اقامت داشت گذراند و برادر آنیتا، یعنی کین جان، در سال ۱۹۵۰ در همانجا متولد شد. تا سال ۱۹۵۳، آنیتا پری به ایالات متحده مراجعت کرده بود و در همانجا به دبستان رفت. در سال ۱۹۶۰، یعنی در سن ۱۲ سالگی، آنیتا پری به سوئیس نقل مکان کرد که حسب ادعا، پدرش در آن کشور در استخدام یک شرکت امریکایی بود. بین سالهای ۱۹۶۰ و ۱۹۶۷ وی در مدرسه بین‌المللی ژنو تحصیل کرد و سپس به ایالات متحده مراجعت و در سال ۱۹۷۴ درجه لیسانس خود را از کالج واسار دریافت نمود.

۸ - در چهارم آبانماه ۱۳۵۱ [۲۶ اکتبر ۱۹۷۲]، آنیتا پری در سانفرانسیسکو، کالیفرنیا با یک ایرانی بنام داریوش روحانی ازدواج کرد. ازدواج ایشان در کنسولگری ایران در سانفرانسیسکو به ثبت رسید و آنیتا پری شناسنامه ایرانی خود را در نهم اسفندماه ۱۳۵۱ [۲۸ فوریه ۱۹۷۳] از آنجا دریافت کرد. وی تابستان سال ۱۹۷۳ را با همسر خود در ایران گذراند و در اوت ۱۹۷۴ ایشان به ایران نقل مکان کردند. آنیتا پری ادعا می‌کند که پس از ورود به تهران در کنسولگری ایالات متحده ثبت نام کرد و سپس در اول مهر ۱۳۵۳ [۲۲ سپتامبر ۱۹۷۴] برای وی گذرنامه امریکایی صادر شد. پس از ورود به تهران، آنیتا پری و همسرش دو آپارتمان خریدند و حسب ادعا تا سال ۱۹۷۸ در آنها اقامت کردند. زوج یاد شده در اوائل سال ۱۹۷۵ یک موسسه مهندسی مشاور به نام شرکت اوپتیمال در تهران تأسیس کردند. آنیتا پری طی مدتی

که در ایران اقامت داشت، بخشی از آن را در منزل خانواده خود در سوئیس گذراند.

۹ - فرزندان خواهان، یعنی سودابه و سیروس به ترتیب در دهم اسفند ۱۳۵۳ [اول مارس ۱۹۷۵] و ۱۸ آبان ۱۳۵۶ [نهم نوامبر ۱۹۷۷] در ژنو سوئیس بدنیا آمدند. تولد سودابه و سیروس به عنوان اتباع ایالات متحده به ترتیب در کنسولگری امریکا در شهرهای برن و ژنو در سوئیس به ثبت رسید. گزارشی تولد فرزندان وی در سوئیس که توسط کنسولگری امریکا صادر شده، حاکی است که نشانی دائمی خانواده روحانی تهران، ایران بوده است. این گزارشها همچنین حاکی است که والدین فرزندان در آن زمان آدرسی در ایالات متحده نداشتند. تولد فرزندان خواهان در کنسولگری ایران در ژنو نیز به ثبت رسید و پدر ایشان از کنسولگری مجبور گواهی تولد و شناسنامه ایرانی برای آنها تحصیل کرد. به محض آنکه کودکان توانستند مسافت کنند به محل سکونت خود در ایران آورده شدند. حسب ادعا، ایشان دوران شیرخوارگی و اوان کودکی خود را قسمتی در ایران و قسمتی در سوئیس گذراند.

۱۰ - آنیتا پری ادعا می‌کند که ماه اوت ۱۹۷۸ وی و خانواده‌اش ایران را به قصد تعطیلات در یونان و سوئیس ترک کردند و هنگام توقف در سوئیس به ایشان توصیه شد که به دلیل اوضاع سیاسی آن زمان، به ایران مراجعت نکنند. آنیتا پری همچنین ادعا می‌کند که درنتیجه، وی و خانواده‌اش به ایالات متحده رفتند و از ژانویه ۱۹۷۹ در کالیفرنیا اقامت داشته‌اند.

سوم - تصمیم دیوان

۱۱ - دیوان ابتدا باید تعیین کند که آیا خواهانها از تاریخ بروز ادعاهای خود تا ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] تبعه ایالات متحده بوده‌اند یا ایران و یا تابعیت هر دو کشور را داشته‌اند. چنانچه دیوان به این نتیجه برسد که خواهانها تابعیت هر

دو کشور را دارند، آنگاه باید تعیین کند که کدام تابعیت طی دوره ذیربطة، تابعیت "غالب و موثر" بوده و درنتیجه، باید از لحاظ صلاحیت دیوان در جریان رسیدگی حاضر، تعیین‌کننده شناخته شود.پرونده شماره الف ۱۸، تصمیم شماره ۳۲-الف ۱۸ - دیوان عمومی، ص ۱۹، مورخ ۱۷ فوریه ماه ۱۳۶۳ [ششم آوریل ۱۹۸۴]، (منتشره در ۲۶۵ Iran-U.S. C.T.R. 251).

۱۲ - بخشی نیست که آنیتا پری به دلیل ازدواج با یک ایرانی، تبعه ایران است و فرزندان وی نیز به گواهی شناسنامه های ایرانی خود، فرزندان یک پدر ایرانی و تبعه ایران هستند. در عین حال، از سوابق امر روشن است که خواهانها تبعه ایالات متحده می‌باشند. آنیتا پری، به شهادت گواهی تولد و گذرنامه امریکائی وی، در ایالات متحده متولد شده و از اینرو یک شهروند امریکائی است. علاوه بر این، همانطور که گواهی های تولد فرزندان وی در خارج نشان می‌دهد، آنان به دلیل تابعیت مادر خود تبعه ایالات متحده می‌باشند. بنابراین خواهانها دارای هر دو تابعیت ایران و ایالات متحده هستند.

۱۳ - بدین ترتیب، موضوع موثر در مقام اینست که تابعیت غالب و موثر خواهانها در دوره ذیربطة تعیین شود. دیوان در تصمیم خود در پرونده شماره الف ۱۸ خاطرنشان ساخت که تعیین تابعیت غالب و موثر یک خواهان مستلزم در نظر گرفتن "کلیه عوامل ذیربطة و از جمله محل اقامت معمولی، مرکز علائق و منافع، پیوند های خانوادگی، مشارکت در زندگی عمومی و سایر شواهد وابستگی" است. همان مأخذ در رای این شعبه در پرونده رضا سعید مالک و جمهوری اسلامی ایران، بند ۱۴ قرار اعدادی شماره ۱۳۶۷-۱۹۳-۶۸ مورخ دوم تیرماه ۱۳۶۷ [۲۳ ذوئن ۱۹۸۸] دیوان نظر داد که "در واقع، تمام عمر خواهان از بدو تولد، و کلیه عواملی که در فاصله این مدت بر واقعیت و خلوص نیت او در انتخاب تابعیت مورد ادعای وی دلالت داشته باشند، حائز اهمیت هستند".

۱۴ - دیوان اکنون باید ضابطه مزبور را نسبت به واقعیاتی که به دیوان ارائه شده اعمال نماید. طبق مدارک موجود محرز است که آنیتا پری، به استثنای دوره شیرخوارگی، اوان کودکی خود را در ایالات متحده گذرانده و در یک دبستان امریکایی تحصیل کرده است. ولی بعدها در سن دوازده سالگی تحصیلات وی در ایالات متحده متوقف گردید و مدت هفت سال در مدرسه بین‌المللی ژنو به تحصیل پرداخت. از اینکه آنیتا پری در مدت تحصیل در مدرسه بین‌المللی ژنو در فعالیتهای اجتماعی و فرهنگی جامعه امریکائیان مقیم ژنو شرکت کرده یا با امریکائیان مقیم ژنو تماس داشته باشد، نشانی در پرونده یافت نمی‌شود. علاوه بر آن، چیزی در پرونده دلالت بر آن ندارد که نامبرده طی مدت هفت سال اقامت خود در ژنو، به دین دوستان و بستگان خود در ایالات متحده رفته باشد. دیوان ملاحظه می‌کند که این عوامل، همراه با این واقعیت که محیط زندگی در ژنو سوئیسی و فرانسوی است و نه امریکایی، «معمول» به سمت کردن علائق فرهنگی یک فرد با موطن اصلی وی کمک می‌کند.

۱۵ - گرچه می‌توان فرض کرد که در سال ۱۹۶۷ که خواهان به ایالات متحده مراجعت و تحصیلات عالیه خود را در آنجا آغاز کرد، قصد داشت برای همیشه در ایالات متحده اقامت کند، ولی به نظر می‌رسد که وی پس از ازدواج با یک ایرانی در سال ۱۹۷۲ تغییر عقیده داد و در سال ۱۹۷۴ همراه وی به ایران نقل مکان کرد و محل سکونتی برای خود در ایالات متحده نگاه نداشت.

۱۶ - واقعیات گوناگونی این فرض را تأیید می‌کند. در سال ۱۹۷۳ آنیتا پری و شوهرش دو قطعه ملک در تهران خریداری کردند و پس از ورود به ایران آپارتمانهایی در تهران خریدند که آنرا محل سکونت دائمی خود محسوب می‌کردند. ایشان همچنین به ایجاد و توسعه روابط بازرگانی در ایران پرداختند. گرچه آنیتا پری اظهار می‌داد که در مدت اقامت خود در ایران مدت قابل توجهی را در سوئیس می‌گذراند، ولی از هیچ مسافرتی به ایالات متحده نام نبرده و همچنین ذکر

نمی کند که با اتباع امریکا تماس مستقیمی ایجاد کرده یا داشته است و برعکس، به شهادت اظهارات مسعود اخوی و مصطفی عباسی، وی دوستی و مصاحبت دوستان ایرانی شوهرش را برگزیده بود. بنابراین می توان نتیجه گرفت که در این سالهای اقامت در ایران، وی در واقع با جامعه و فرهنگ امریکایی تماسی نداشته است. به علاوه، خواهان تصمیم به نقل مکان به ایالات متحده را در سال ۱۹۷۸ که تعطیلات تابستانی خود را در سوئیس می گذراند، گرفت و انگیزه آن تصمیم، عدم ثبات اوضاع ایران بود و نه دلبستگی ملی وی. بنابراین تصمیم مذبور، به این واقعیت که خواهان کانون زندگی خود را در ایران انتخاب کرده، نمی چربد.

۱۷ - بخشی نیست که آنیتا پری از بدو تولد، دارای تابعیت ایالات متحده بوده و چند سال از عمر خود را، از جمله مدت کوتاهی بلافاصله قبل از تاریخ بروز ادعایی ادعایش، در ایالات متحده گذرانده است. موضوعی که دیوان باید مورد بررسی قرار دهد، اینست که آیا این واقعیات بر فقد مدارک موجود نزد دیوان، راجع به پیوندهای اجتماعی و فرهنگی آنیتا پری با ایالات متحده، یا حداقل بر فقد مدارک مربوط به تماس وی با جامعه امریکا در مدت اقامت وی در خارج و به ویژه طی سالهای قبل از دوره^۴ ذیربظه می چربد تا استمرار وابستگی وی را با موطنش ثابت کند، و تابعیت امریکایی وی را در مقایسه با تابعیت و پیوندهای ایرانی وی، هم غالب و هم موثر سازد، یا خیر. دیوان معتقد است که چنین نیست.

۱۸ - در مورد فرزندان روحانی [سودابه و سیروس]، دیوان ملاحظه می کند که ایشان طی اقامت موقت آنیتا پری در سوئیس متولد شدند، در حالیکه در آن زمان محل اقامت دائمی آنیتا پری و شوهرش ایران بود. دیوان همچنین ملاحظه می کند که گرچه والدین سودابه و سیروس تولد ایشان را در کنسولگری های ایالات متحده در سوئیس به ثبت رسانده اند، ولی به نظر می رسد که برای ثبت تولد آنها در کنسولگری ایران در ژنو نیز اهمیت کمتری قائل نبوده اند. به علاوه، مهر مهاجرت مندرج در گذرنامه

سیروس حاکی است که وی در چهارم بهمنماه ۱۳۵۷ [۲۴] ژانویه ۱۹۷۹ به ایالات متحده وارد شده و مطلبی حاکی از اینکه سودابه زودتر از آن تاریخ وارد ایالات متحده شده باشد، وجود ندارد. سیروس در موقع ورود به ایالات متحده چهارده ماهه و سودابه چهار ساله بود و تا آن موقع ایشان تمام عمر خود را در خارج از ایالات متحده گذرانده بودند. هنگامی که دعاوی ایشان حسب ادعا در اوایل اوت ۱۹۷۹ ایجاد شد، سیروس برای مدت هفت ماه در ایالات متحده اقامت داشته و هنوز کودک شیرخواری کامل^۱ نداشت. حتی اگر آنچنانکه آنیتا پری ادعا می‌کند، سودابه از ژانویه ۱۹۷۹ و در دوره^۲ ذیربطة در کالیفرنیا اقامت داشته بوده، این مدت اقامت در ایالات متحده برای یک طفل در سنین قبل از دبستان، کافی برای ایجاد پیوندهای اساسی با محیط امریکا نیست، تا بتوان تابعیت غالب و موثر وی را تابعیت ایالات متحده دانست. با توجه به مرائب فوق و همچنین نظر به یافته‌های دیوان درباره آنیتا پری، دیوان معتقد است که فرزندان وی نتوانسته‌اند ثابت کنند که تابعیت غالب و موثر آنان در دوره ذیربطة تابعیت ایالات متحده بوده است.

۱۹ - از اینرو، دیوان نتیجه می‌گیرد که آنیتا پری و فرزندان وی نتوانسته‌اند ثابت کنند که تابعیت غالب و موثر آنان در دوره ذیربطة تابعیت ایالات متحده بوده است.

چهارم - حکم

۲۰ - بنا به مرائب پیشگفته،

دیوان به شرح زیر حکم صادر می‌کند:

الف - ادعاهای آنیتا پری - روحانی و فرزندان وی، سودابه و سیروس روحانی علیه

جمهوری اسلامی ایران و بنیاد مستضعفان به دلیل فقد صلاحیت رد می شود.

ب - هر یک از طرفین باید هزینه های داوری خود را پرداخت نماید.

لاهه، به تاریخ ۲۴ مرداد ۱۳۶۸ برابر با ۲۴...ژوئیه ۱۹۸۹

SM

کایناتو آرانجیو - رئیس
رئیس شعبه سه

بنام خدا

Ali Akbar

پرویز آنصاری معین

Richard C. Allen

ریچارد سی. الیسون
نظر مخالف